

CYMRAEG

ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES
cenhadaeth ein cenedl | our national mission

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg:
crynodeb o gynlluniau strategol Cymraeg
mewn addysg**

Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg: crynodeb o gynlluniau strategol Cymraeg mewn addysg

Cynulleidfa

Cyrff sy'n ymwneud â'r gweithlu addysg cyfrwng Cymraeg a datblygu sgiliau Cymraeg ymarferwyr addysg, neu sydd â diddordeb yn y maes, gan gynnwys: ysgolion, partneriaethau addysg gychwynnol athrawon (AGA), undebau athrawon, consortia a phartneriaethau rhanbarthol, awdurdodau lleol, Estyn, Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA), Academi Genedlaethol Arweinyddiaeth Addysgol (AGAA), y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, darparwyr y Cynllun Sabothol Iaith Gymraeg, CYDAG, adrannau Cymraeg prifysgolion, Mudiad Meithrin, Comisiynydd y Gymraeg ac eraill â diddordeb.

Trosolwg

Mae'r ddogfen hon, sy'n crynhoi cynlluniau strategol Cymraeg mewn addysg, yn cyd-fynd â 'Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg'. Mae'r awdurdodau lleol wedi nodi eu bwriad i gynyddu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn eu hardaloedd er mwyn cyrraedd targedau Cymraeg 2050, ac mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb byr o sut y bydd cynlluniau awdurdodau lleol yn effeithio ar gapasiti athrawon. Ein bwriad yw diweddarau'r crynodeb hwn ar adegau addas wrth i awdurdodau lleol symud ymlaen i gyflawni eu cynlluniau strategol Cymraeg mewn addysg.

Camau i'w cymryd

Er gwybodaeth.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau am y ddogfen hon at:

Is-adran Addysgeg, Arweinyddiaeth a Dysgu Proffesiynol

Y Gyfarwyddiaeth Addysg

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ

e-bost: athrawoncc.wmteachers@llyw.cymru

 [@LIC_Addysg](https://twitter.com/LIC_Addysg)

 [Facebook/AddysgCymru](https://www.facebook.com/AddysgCymru)

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael o wefan Llywodraeth Cymru yn llyw.cymru/addysg-a-sgiliau

Dogfennau cysylltiedig

'Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg'

'Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg: dadansoddiad data'

Cynnwys

Cyflwyniad	2
Tabl 1.1: Athrawon cynradd sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020	3
Tabl 1.2: Athrawon ysgolion canol sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020	5
Tabl 1.3: Athrawon uwchradd sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020	7
Tabl 1.4: Gallu athrawon yn y Gymraeg yn ôl awdurdod lleol, Tachwedd 2020	9
Crynodeb o CSCA awdurdodau lleol a'r goblygiadau o ran capasiti athrawon	11

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn cyd-fynd â 'Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg'. Mae'n defnyddio gwybodaeth o Gynlluniau Strategol y Gymraeg mewn Addysg (CSCA) awdurdodau lleol ar gyfer ehangu darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog dros y 10 mlynedd nesaf i geisio rhag-dybio nifer yr athrawon ychwanegol fydd eu hangen er mwyn cwrdd â'r twf neu nifer yr athrawon y bydd angen datblygu eu sgiliau Cymraeg ymhellach er mwyn symud ysgolion ar hyd continwrm iaith. Mae gan awdurdodau lleol y data o'r Cyfrifiad Blynyddol o'r Gweithlu Ysgolion (CBGY) ar lefel ysgol. Fel yr amlinellir yng 'Cynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg', byddwn yn gweithio gydag awdurdodau lleol i wella sut caiff data ei ddadansoddi ar lefel leol er mwyn galluogi targedau gweithlu lleol i gael eu pennu. Ein bwriad yw diweddarar'r crynodeb hwn ar adegau addas wrth i awdurdodau lleol symud ymlaen i gyflawni eu CSCA.

Mae tabl 1.1 yn dangos nifer yr athrawon mewn ysgolion cynradd yn 2020 i 2021 oedd yn addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg ynghyd â'r rheini sy'n gallu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg ond sydd ddim yn gwneud hynny a'r rheini sy'n addysgu'r Gymraeg yn unig. Mae tabl 1.2 ac 1.3 yn cynnwys yr wybodaeth gyfatebol ar gyfer athrawon mewn ysgolion canol¹ ac uwchradd yn 2020 i 2021 yn ôl eu trefn.

Mae tabl 1.4 yn nodi lefel sgiliau iaith Gymraeg Athrawon fesul awdurdod lleol. Yn yr awdurdodau lleol hynny lle na fydd ysgolion na ffrydiau newydd yn cael eu hagor, ond bydd ysgolion yn symud ar hyd y continwrm iaith, bydd gofyn bod athrawon yn datblygu eu sgiliau iaith er mwyn gallu symud i addysgu fwyfwy drwy gyfrwng y Gymraeg. Byddwn felly yn disgwyl gweld newid blynyddol yn nifer yr athrawon sy'n meddu ar sgiliau iaith lefelau canolradd, uwch a hyfedr yn cynyddu dros y cyfnod 10 mlynedd a gall awdurdodau lleol ddefnyddio data lefel ysgol i fonitro a phennu targedau lleol.

---

¹ Mae ysgolion canol yn cynnwys dysgwyr rhwng 3 a 4 ac 16 ac 18 mlwydd oed

Tabl 1.1: Athrawon cynradd sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020

Athrawon cynradd	Addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn y swydd bresennol	Yn gallu addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg ond ddim yn gwneud yn y swydd bresennol	Ddim yn gallu addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	Yn addysgu'r Gymraeg fel pwnc yn unig	Dim gwybodaeth	Cyfanswm
Cymru	3,230	750	1,330	7,420		12,725
Ynys Môn	260	*		5		270
Gwynedd	445	*	*	*		450
Conwy	230	55	55	105		445
Sir Ddinbych	125	30	15	205		380
Sir y Fflint	60	60	65	480		665
Wrecsam	100	35	60	450		650
Powys	100	40	85	285		505
Ceredigion	195	35	*	15		250
Sir Benfro	95	40	60	260		460
Sir Gaerfyrddin	460	95	45	190		785
Abertawe	155	40	90	685		970
Castell-nedd Port Talbot	85	20	40	400		540
Pen-y-bont ar Ogwr	50	40	190	320		595
Bro Morgannwg	85	25	55	425		595
Rhondda Cynon Taf	155	60	65	605		885
Merthyr Tudful	45	15	10	195		265
Caerdydd	295	50	100	1160		1610

Caerffili	140	45	115	450		755
Blaenau Gwent	10	25	75	100		215
Torfaen	55	*	25	290		370
Sir Fynwy	25	5	45	255		330
Casnewydd	60	20	130	530		740

Ffynhonnell: CBGY

* = ffigurau yn fwy na 0 ond llai na 5. Mae niferoedd athrawon wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf.

Tabl 1.2: Athrawon ysgolion canol sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020

Athrawon ysgolion canol	Addysgu/ gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn y swydd bresennol	Yn gallu addysgu/ gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg ond ddim yn gwneud yn y swydd bresennol	Ddim yn gallu addysgu/ gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	Yn addysgu'r Gymraeg fel pwnc yn unig	Dim gwybodaeth	Cyfanswm
Cymru	6470	1770	9950	7740		25930
Ynys Môn						
Gwynedd	75		*			75
Conwy						
Sir Ddinbych	5	10	40	15		75
Sir y Fflint						
Wrecsam						
Powys	60	30		*		90
Ceredigion	125	*	15	5		150
Sir Benfro	35	5	15	5		65
Sir Gaerfyrddin						
Abertawe						
Castell-nedd Port Talbot	95	15	120	20		250
Pen-y-bont ar Ogwr						
Bro Morgannwg	75					75
Rhondda Cynon Taf	125	10	160	5		300
Merthyr Tudful						
Caerdydd						

Caerffili	5	10	30	*		50
Blaenau Gwent	5	5	95	40		150
Torfaen						
Sir Fynwy						
Casnewydd						

Ffynhonnell: CBGY

* = ffigurau yn fwy na 0 ond llai na 5. Mae niferoedd athrawon wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf.

Tabl 1.3: Athrawon uwchradd sy'n addysgu neu'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg, Tachwedd 2020

Athrawon uwchradd	Addysgu/ gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn y swydd bresennol	Yn gallu addysgu/ gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg ond ddim yn gwneud yn y swydd bresennol	Ddim yn gallu addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	Yn addysgu'r Gymraeg fel pwnc yn unig	Dim gwybodaeth	Cyfanswm
Cymru	2545	800	7445	*		10,795
Ynys Môn	190	20	35			245
Gwynedd	375	20	55			450
Conwy	115	50	290			455
Sir Ddinbych	145	25	220			390
Sir y Fflint	60	60	490	*		615
Wrecsam	75	40	295			410
Powys	70	35	315			420
Ceredigion	90	30	65			190
Sir Benfro	75	20	260			360
Sir Gaerfyrddin	315	90	300	*		705
Abertawe	150	80	645			875
Castell-nedd Port Talbot	20	25	240			285
Pen-y-bont ar Ogwr	85	35	480			595
Bro Morgannwg	20	30	460			510
Rhondda Cynon Taf	160	55	525	*		740
Merthyr Tudful	10	15	150			175
Caerdydd	280	70	1025	*		1370
Caerffili	155	40	435			630

Blaenau Gwent	5	*	70			80
Torfaen	70	15	260			345
Sir Fynwy	20	5	290			310
Casnewydd	55	35	555			645

Ffynhonnell: CBGY

* = ffigurau yn fwy na 0 ond llai na 5. Mae niferoedd athrawon wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf.

Tabl 1.4: Gallu athrawon yn y Gymraeg yn ôl awdurdod lleol, Tachwedd 2020

Awdurdod lleol	Gallu yn y Gymraeg							
	Dim	Mynediad	Sylfaen	Canolradd	Uwch	Hyfedr	Heb eu casglu	Cyfanswm
Cymru	4,665	5,820	4,730	2,055	1,770	6,315	575	25,930
Ynys Môn	10	15	15	20	55	415		530
Gwynedd	15	25	20	25	100	775	50	1,010
Conwy	85	165	150	85	90	370	15	960
Sir Ddinbych	105	175	165	75	50	315	10	895
Sir y Fflint	265	295	335	165	85	185	5	1,335
Wrecsam	170	290	290	105	45	215	5	1,115
Powys	205	200	200	115	90	225	35	1,070
Ceredigion	20	30	25	35	135	325	20	590
Sir Benfro	70	250	145	95	60	220	95	935
Sir Gaerfyrddin	95	210	195	115	180	745		1,540
Abertawe	415	490	395	165	75	360		1,905
Castell-nedd Port Talbot	235	255	255	90	50	230		1,120
Pen-y-bont ar Ogwr	260	365	325	95	50	165	10	1,270
Bro Morgannwg	315	380	115	185	75	180	5	1,255
Rhondda Cynon Taf	435	460	315	160	130	500	20	2,025
Merthyr Tudful	90	130	105	55	20	70		475
Caerdydd	740	880	460	130	320	425	180	3,135
Caerffili	295	360	330	105	70	295	15	1,475
Blaenau Gwent	100	170	120	15	15	30	30	475
Torfaen	200	145	165	75	50	85	20	740
Sir Fynwy	210	155	180	50	15	40		650

Casnewydd	325	380	420	105	25	140	50	1,440
------------------	-----	-----	-----	-----	----	-----	----	--------------

Ffynhonnell: CBGY

Crynodeb o CSCA awdurdodau lleol a'r goblygiadau o ran capasiti athrawon

Daw'r data a ddefnyddir isod o CSCA awdurdodau lleol, lle roedd ar gael. Pan nad oedd y data ar gael yn y cynlluniau, defnyddir y targedau gwreiddiol a bennwyd yn y canllawiau ar CSCA. Cyfrifir y cynnydd targed gan ddefnyddio data Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion 2019 i 2020 gan ei fod yn sail i'r targedau gwreiddiol a osodwyd gan Lywodraeth Cymru.

Ynys Môn	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal lefelau staffio a hyfforddi staff i ddatblygu sgiliau Cymraeg neu fagu hyder i ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.
Gwynedd	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal lefelau staffio a hyfforddi staff i ddatblygu sgiliau Cymraeg neu fagu hyder i ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.
Conwy	<ul style="list-style-type: none"> • Symud ysgolion ar hyd continwmm - dim goblygiadau o ran cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn y sir, ond angen cynnal lefelau staffio presennol. • Goblygiadau ar nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 - hyd at 152 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Sir Ddinbych	<ul style="list-style-type: none"> • Symud ysgolion ar hyd continwmm – dim goblygiadau o ran cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn y sir, ond angen cynnal lefelau staffio presennol. • Ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg mewn dwy ysgol uwchradd erbyn 2031. Angen ystyried lefel sgiliau iaith yr athrawon sydd eisoes yn addysgu yn yr ysgolion hynny a chynllunio i gynyddu nifer yr athrawon. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 145 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Sir y Fflint	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 150 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol fesul blwyddyn ysgol erbyn 2031 – cyfwerth â 5 dosbarth ychwanegol. Angen o leiaf 2 athro cynradd ychwanegol o fewn y sir erbyn 2023 gan gynyddu'n raddol erbyn 2031. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 150 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.

Wrecsam	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 125 a 190 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol fesul blwyddyn ysgol erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 4 a 6 dosbarth ychwanegol. Angen o leiaf 6 athro cynradd ychwanegol o fewn y sir gan gynyddu'n raddol erbyn 2031. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 212 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Powys	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 211 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol fesul blwyddyn ysgol erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 7 dosbarth. Angen o leiaf 7 athro cynradd ychwanegol o fewn y sir erbyn 2031 gan gynyddu'n raddol wrth i'r ddarpariaeth dyfu. • Byddai goblygiadau staffio os yw ysgolion Llanfair Caereinion a Llanfair-ym-Muallt yn newid i ysgolion cyfrwng Cymraeg erbyn 2026. Byddwn yn gofyn i'r sir am wybodaeth i ddeall anghenion y gweithlu. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 211 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Ceredigion	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 65 a 90 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol bob blwyddyn erbyn 2031 – cyfwerth â thua 2 i3 dosbarth. Symud ysgolion ar hyd continwmm – dim goblygiadau o ran cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn y sir, ond angen cynnal lefelau staffio presennol ac uwch-sgilio athrawon yn y Gymraeg. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 90 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol. • Angen gweithio gyda'r ysgolion uwchradd yn ystod 5 mlynedd cyntaf y cynllun i wella sgiliau ieithyddol neu gynyddu capasiti athrawon sy'n gallu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn cynnig mwy o'r cwricwlwm drwy gyfrwng y Gymraeg.
Sir Benfro	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 82 a 129 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol bob blwyddyn erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 3 a 4 dosbarth. Angen o leiaf 3 athro cynradd ychwanegol o fewn y sir o fis Medi 2023 neu bod athrawon cyfredol yn cael eu hyfforddi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg wrth i gategori'r ysgolion newid. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 129 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.

Sir Gaerfyrddin	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 194 a 269 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol bob blwyddyn erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 6 a 9 dosbarth. Symud ysgolion ar hyd continwmm – dim goblygiadau o ran cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn y sir, ond angen cynnal lefelau staffio presennol ac uwch-sgilio yn y Gymraeg. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 269 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Abertawe	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 117 a 205 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 gan dargedu lleoedd gweigion mewn ysgolion a sefydlu 3 ysgol gynradd – cyfwerth â rhwng 4 –a7 dosbarth. Gallai dargedu lleoedd gweigion olygu na fyddai angen mwy o athrawon o reidrwydd ond mae hyn yn ddibynnol ar ddsbarthiad y lleoedd gweigion ar draws y sir. Angen recriwtio o leiaf 3 athro cynradd ychwanegol o fewn y sir o fis Medi 2026 a chynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 205 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Castell-nedd Port Talbot	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 208 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol bob blwyddyn ysgol erbyn 2031. Angen tua 3 o athrawon cynradd ychwanegol i gychwyn gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 208 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Pen-y-bont ar Ogwr	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 146 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â thua 5 dosbarth. Angen cychwyn gydag o leiaf 2 athro cynradd ychwanegol yn 2024 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 146 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Bro Morgannwg	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 151 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â thua 5 dosbarth. Angen cychwyn gyda o leiaf 2 athro cynradd ychwanegol erbyn 2026 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 151 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.

Rhondda Cynon Taf	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 218 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â thua 7 dosbarth. Angen cychwyn gyda 3 athro cynradd ychwanegol erbyn 2026 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 218 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Merthyr Tudful	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 55 a 85 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031. Angen o leiaf 2 athro cynradd ychwanegol erbyn 2024 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd mewn ysgolion o fewn siroedd cyfagos yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 85 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 273 a 439 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031. Cychwyn gydag o leiaf 5 athro cynradd ychwanegol erbyn 2026 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 439 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Caerffili	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o rhwng 161 a 241 o ddysgwr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 5-8 dosbarth. Cychwyn gydag o leiaf 1 athro cynradd ychwanegol erbyn 2024 gan gynyddu'n raddol. • Goblygiadau ar nifer yr athrawon uwchradd yn y cyfnod wedi 2031 - hyd at 241 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Blaenau Gwent	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 52 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 1 i 2 ddsbarth.. Angen dyblu nifer yr athrawon cynradd i 20 dros y 10-mlynedd. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd mewn ysgolion o fewn siroedd cyfagos yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 52 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Torfaen	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 43 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â thua 2 dosbarth. Angen cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn raddol gan gychwyn gydag o leiaf 2. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon ysgol uwchradd o fewn y sir yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 43 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.

Sir Fynwy	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 88 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â thua 3 dosbarth. Angen cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn raddol gan gychwyn gydag o leiaf 2. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon uwchradd mewn ysgolion o fewn siroedd cyfagos yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 83 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.
Casnewydd	<ul style="list-style-type: none"> • Targed o 107 o ddysgwyr 5 oed ychwanegol erbyn 2031 – cyfwerth â rhwng 3 a 4 dosbarth. Angen cynyddu nifer yr athrawon cynradd yn raddol gan gychwyn gydag o leiaf 1 yn 2026. • Goblygiadau o ran nifer yr athrawon ysgol uwchradd o fewn y sir yn y cyfnod wedi 2031 – hyd at 107 o ddysgwyr ychwanegol fesul blwyddyn ysgol.

Mae'r crynodeb yn dangos yn glir y bydd y twf yn nifer y dysgwyr mewn addysg cyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog yn y sector cynradd yn digwydd yn gynnar yn ystod y cyfnod 10-mllynedd, a bydd angen i nifer yr athrawon cynradd gynyddu'n raddol dros y cyfnod o 10-mllynedd. Fodd bynnag, pan fydd y twf yn cyrraedd yr ysgolion uwchradd, bydd yr angen am athrawon ychwanegol ar unwaith a bydd angen cynllunio gofalus.